

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HÍRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Kéziratok vissza nem adandók.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve.
 Egy évre 10 frt-kr.
 Fél évre 5 frt-kr.
 Negyed évre 3 frt-kr.
 Egy évi száma 6 kr.

Előfizetési helyben:
 TÁRSADALMI KÖZVETLEN HÍRLAP
 Debreczen, Károlyi utca 10. sz. alatt.
 A kiadó: KUTASI IMRE könyv-
 nyomdájában a postaküldés
 után.

Hírlevél díj:
 Négy hónapra postán küldve.
 Helyben és postán küldve.
 Hírlevél díj minden évben 10 frt.
 Hírlevél díj minden évben 10 frt.
 Hírlevél díj minden évben 10 frt.
 Hírlevél díj minden évben 10 frt.

Bíróság előtt.

— A tisztesség törvényei. —

Az élet és a tisztesség törvényei erőteljesen érvényesülnek a bíróság előtt, tárgyaláson és ítéletben, ha azok, a kik ítélnék, nem elégszenek meg a száraz, rideg paragrafusok alkalmazásával, hanem érveiket a társadalom törvényeivel is összhangzásba hozzák.

Érdemes foglalkozni két nyilvános tárgyalással, melyek egyike a budapesti fenyítő-bíróság, másika az esküdtszék előtt folyt le, mert ebben is, abban is kifejezésre jutottak a magasabb szempontok és az ítéletekből tanulással meríthetnek a két pörön teljesen kívül álló emberek is.

Egy kis párbaj-vétségéről volt szó a fenyítő pörben s maga az eset nem is méltó említésre. Tulajdonképp meg sem történt a párbaj, mely alantas korcsmai összetűzésből eredt, mert a rendőrség még a pisztolyok kilövése előtt megjelent a helyszínén és a vérszomja urfiakat megakadályozta a kiállításban.

Csak ott kezd érdekes lenni a dolog, mikor a fenyítő tanács elnöke a vádlottakhoz, a segítőkhez és a társadalomhoz szól olyan alakban, amint csak a törvényt ülő bírósági elnök lehet, mert a kaszinóban meg talán ez a bíróság sem merne így nyilatkozni.

Önök intelligens, komoly emberek — így szól az elnök a vádlottakhoz — családapák, a kik meggondolhatnák, hogy a párviadal nem olyan dolog, melylyel a becsületsértést megtorolni lehet. És mikor az egyik vádlott a társadalmi kénszerre hivatkozott, az elnök azt sietett megjegyezni, hogy ez a társadalmi kénszeren fölül kell emelkedni és a ki ezt megtudja tenni, sokkal magasabbban áll, mint a ki „elég gyáva hódolni a ferde szokásoknak.“

Bizony sokan messze vannak tőle, hogy ezt a bátor nyilatkozatot meg merjék tenni a maguk ügyében, és hogy így van, sok tekintetben ép a bíróság az oka, mely az egyeni kényes becsületet nem igen védi meg, akárhogy tüzel is különben a párbajozás ellen.

Találók volt az elnök azon lelkéje, melyet a segítőknek adott, hangsúlyozva, hogy ha nem ugratnak be a feleket, kevesebb lenne a párbaj. És amint az egyik segéd közbeszólt, hogy: „mi katonatisztek

vagyunk“, az elnök olyan szavakkal utasította vissza ezt a megkülönböztetést, melyek méltók a följegyzésre.

„Látom, hogy ön katonatiszt, — mondá emelkedett hangon. De erre nem hivatkozhatik, mert a katonai becsület semmivélsem különb a polgárinál, mind a kettőnek egyenlően fényesnek kell lenni. Mi is katonák vagyunk s ha kell, vérünkkel is szolgáljuk a hazát. A polgári becsület ép oly szent, mint a katonai becsület és a kettő közt különbséget tenni nem lehet.“

Szó sem fér hozzá, hogy a bíróság elnökének az utolsó betűig igaza volt ebben a lelkében, de mit ér, ha az ilyen igazságok csak a törvényterem falai között hangzanak el és nem a törvényhozási teremben, ahol előismerik a katonák külön törvényeit . . .

A másik nyilvános tárgyalás, melyből tanulságot lehet meríteni, egy pikáns sajtópör, melyben a „Véauz“ című botránylapnak egy tacsók versírője ült a vádlottak padján.

Az a bűne, hogy a botránylapba sértő verset írt egy tisztességes leányról, akit állítólag „imádozt.“ De mivel a leány őt nem imádozt, nyilvános csúfsággal illette egy lapban, mely a botrányból él.

És itt kezd tanulságos lenni az eset, melynél az egyhavi fogházra ítélt gyerkőc voltaképp egészen mellékes személy. Hogy őt cinikus bosszúallásra ragadta a vere, az csak a mai suhancokat jellemzi szomorúan, akik oly korán erettek, hogy már 17 éves korukban ösmerik a családást és a féltékenység dühét. De annak a Véauz lapnak a létezése magát a társadalmat jellemzi kegyetlenül, mely az efele irodalmi gyomot föntartja.

Egyenesen ennek a frivol társadalomnak szülöttei azok a nyegle versírók, akik azon kezdik az „írói“ pályát, hogy nem az értelmet keresik, hanem a kétértelműséget, vagy éppen a legdurvább és félreérthetlenebb pikantériát.

A közönségen áll, hogy elpusztítsa a föld színéről azt a piszok irodalmat, mely érkeire spekulál. Csak dobjuk el megvetéssel minden termékét az erotikus irodalomnak, éhen vesznek a szennyes tollak forogatói és meg lesz mentve a fiatalság is ettől a lelket mérgező maszlagtól. Meg lesz előzve annak a lehetősége, hogy tisztességes leányok nevet hurcolják

meg blazirt „állatok“ petyhüdt érkeinek csiklandozására. És meg lesz előzve annak a lehetőségére, hogy fogházba csukjanak egy megtévedt gyerkőcöt, míg bűneinek értelmi szerzői szabadon élnek a nyomtatott botrányoknak dús jövedelméből.

Belföldi hírek. Br. Fejérváry honvédelmi miniszter híre szerint ott hagyja a honvédelmi miniszterséget, valamelyik hadtestparancsnokság vezetésébe bízatik meg. Ha e hír valóban bizonyul: nagyon kelemesen fogja érinteni az egész nemzetet. — A rendőrség államosítására a legelső kísérletet Bácsmegegyében teszik, melynek alispánja javaslatot dolgozott ki a községi rendőrség szervezése és ennek az állami csendőrséggel való összefüggése tárgyában. — Nagy alapítvány kulturális czélokra. Szentesen új. Bartha János, ki nem régen hunyt el, végrendeletileg 5.0000 frtot hagyományozott egy gazdasági iskolára, 15.000 frtot a női kezűipar-iskolára, 3000 frtot pedig egyházi czélokra hagyományozott. — „Szocialdemokrata párt.“ A magyarországi szocialdemokrata párt a vasárnap este hetfőn kongresszuson hivatalosan megalakult, illetőleg az eddigi általános munkáspárt felvette a magyarországi szocialdemokrata párt címet. A kongresszus, mely simán folyt le, a párt szervezésével, a munkások jogaival és követeleivel foglalkozott s több határozati javaslatot fogadott el. — Szilágyi Dezső igazságügyminiszter vasárnap Pozsonyba érkezett, hol résztvett a polgári egyesület által rendezett fenyés banketten. — Kossuth és Jókai. Jókai Arad fele utaztában egy újságíró előtt ama véleményének adott kifejezést, hogy ha Kossuthnak adandó nemzeti ajándék czéljából Magyarországon gyűjtést rendeznének, úgy, hogy senki többet 10 kornál ne irhasson alá, ez elien talán Kossuthnak sem volna ellenvetése. E bizonyosra lehetne venni, hogy mindenki, a ki csak magyar földnek szülőtte, e gyűjtéshez azzal a jelentéktelen adományával hozzájárulna. — A képviselőház a szünet előtt. A kormány a költségvetések a képviselőházban való elintézése után a karácsonyi szünet előtt még néhány kisebb törvényjavaslatot, köztük a nemzetközi szerződésekre vonatkozó már be-terjesztett és meg be-terjesztett kormányjavaslatokat szándékozik letárgyaltatni, a vasárnap munkaszünetéről és a kisdévidő intézetéről szóló törvényjavaslatok tárgyalását pedig a szünet után szándékozik napirendre tűzteni. A költségvetések s a többi előterjesztett törvényjavaslatoknak a főrendiházban történt elintézése után az országgyűlés január 8. vagy 10. éig el fog naplótanni. — Gróf Zichy Géza, a nemzeti színház és a m. kir. operaház új intendánsa febr. elején veszi át hivatalát. Addig a két színházat Beniczky Ferenc

mint kormánybiztos fogja vezetni. — Fel-függesztett megyei ügyész. Dr. Lang Károly beszerzei városi ügyész ellen Beszerce-Naszódmege főispánja fegyelmi vizsgálatot rendelt el és hivatalától felfüggesztette. — Új főrendiházi tag. Zelenka Pál evangélikus püspök megkapta a királyi meghívó levelet a főrendiházba!

Országgyűlés. A képviselőház ülése decz. 9-én. „Incidi in Scyllam qui vult vitare Charibdem.“ Ez a fátum érte utól tegnap báró Fejérváry Gézát, a ki (mint ezt a szabadelvű párt értekezleten kiállításba helyezte) ki akart szabadulni Ugron szombati beszédének hatalmas sodrából és belejutott a gróf Apponyi Albert argumentumainak sziklá közé. Maga a kormánypárt is nehéz szívvél és komoly gondok közt nézte a honvédelmi miniszter veszedelmét, de nem tudott neki segíteni. Még csak a szokások „helyeseleket“ sem tudta megadni, hanem hideg némasággal hallgatta végig a honvédelmi miniszter polemikáját, mely nem annyira Ugront czáfolta, mint „megtöbbször argumentumot szolgáltatott Apponyinak arra, hogy a honvédelmi miniszter okoskodással visszafordíthassa a maga a honvédelmi miniszter ellen.

Báró Fejérváry ideges, de hatástalan polemikája után Herman Ottó szolt röviden személyes kérdésben, a hazálatlanos derűtsége közt emlékeztetve az egykori ismeretes tábornokokról, Alvinczyról s utána Ugron Gábor emelte te ki a honvédelmi miniszterrel szemben, hogy a honvédelmi miniszter az Ugron állátpontjának éppen legnyegesebb részét hagyta figyelmen kívül és kiterve a lényegesebb argumentumok elől, csupán a kevésbé lényegesekkel foglalkozott. Ugron e helyreigazítását az ellenzék zajos helyessel fogadta s ezt a bevezetés gróf Apponyi Albert beszédéhez, mely ezután következett.

Gróf Apponyi Albert nem kisebb hatást gyakorolt az ellenzékre, mely frenetikus lelkesedéssel kísérte, mint magára a többségre, mely némán hallgatta Apponyit és midőn Apponyi kimondta a merész szót, hogy a többség tagjai nem szavazhatnak lelki harcok nélkül a parlamenti vizsgálat ellen, — ezzel szemben a többség soraiból semmi tiltakozás nem hangzott s még azok sem merték ezt megkísérteni, a kik mindig kézen vettek arra, hogy Apponyi ellen bármily formában tüntessenek. Apponyi nem ereszkedett a kérdés részleteibe, melyekre néve minden tekintetben Ugron Gáborhoz csatlakozott, hanem csak az általános politikai konzekvenciákat vonta le.

Apponyi beszéde után 5 percznyi szünet állt be, mely után a kormánypárt soraiból Tarlóczy Gusztáv állt fel s habár a Polonyi indítványa ellen beszélt, de beismerte,

A „DEBRECZENI“ TÁRSZÁJA.

A virginia.

A kórterem mezetele falai között sorjában fölállított ágyak matracczairól megtört szemek tekintete száll sóvárogva az ablakok fele.

Mi történetet odakünn a világban? Tegnap még aranyos napfény sugárzott be a redő-nyíláson s a betörő fény sugarak, mint vékony arany-sodronyok futottak be a kórtermet; olyan jól esett ez a kis fény, ez a kis sugár a sok betegnek.

Most homályos és még ridegebb a terem. Semmi sincs, a mi a világra emlékeztessen.

De mégis van valami. Ez a harangozás. Mikor megkondul a harang, a betegek tudják, hogy lepergett ismét egy óra az idő végtelenségéből. Ismerik már ezeket a hangokat és örömet okoz nekik a tudat, hogy beteg-segéből ismét elmúlt egy óra; de a harang megkondul máskor is, néha hatalmas bombóléssel zúdul végig s a kórterem ablakait meg-rázza; ilyenkor tudják a betegek, hogy odakünn ünnepe, parádé készül. Népek ezrei tolonganak a lobogó-erdővel borított utcákon. Czifra ruhás, boldog emberek, a kik nem is sejtik, hogy nem az ékszerekben, hanem az egészségükben rejlik a kincs. Mikor fülértően, rendetlenül kong bong a harang, igazságtársai uralkodik a kórteremben. Senki sem hallotta a veszkialást, de mindenki tudja, hogy tüz van; a homlokokra verejtékcseppek verődnek; mindenki nyugtalan, türelmetlen, sóvárogva néz az ablak felé. Ha kimehetne, segítene ő is. Megtörténik, hogy szomorúan, bu-saa szól a harang; mintha csak zugásával

tele akarná sírni, sikoltani a világot. A sok beteg szív ilyenkor összeszorul a felelemtől. Temetésre harangoznak. A sok elsoványodott kar elomló testere buzza a takarót, betakarja fülét, szemét. Nem akarja hallani a zugást, nem akarja látni a világot, el akar szunnyadni, hogy megszabaduljon az agyába toladó szomorú gondolatoktól.

Az a beteg fiatal ember, a ki csak az imént is még fennült, kis tükört tartott kezében s pödörgette bajuszát, most a paplan alá bujt. A legjobban retteg a haláltól. Folyton arról beszél, hogy ő a jövő héten ide, meg oda utazik, meglátogatja sógorát, a ki még jobban tud inni, mint ő; meg fogja lepni barátait s aztán lopva beszökik egy alacsony ház kis kapuján, be a szobába, elbukik a szekrény mögé s mikor hazajön kedvese, lábujj-hegyen elősöfordál, hátul derekon öleli a kedvest és megcsókolja arcát. Két hónap óta mindennap elmondja ezt a beteg.

— A jövő heten utazom. . . A jövő héten. . .

Hanem az a jövő hét nagyon messze van. Eltelik sok, sok nap s az ápolónő mindennap azt mondja a fiatal embernek:

— Nem ezen a héten kell utaznia, hanem a jövő héten. . .

Napról-napra türelmetlenebb, izgatottabb lesz a tüdővésztes beteg. Folyton terveket kovácsol, új, meg új eszméi vannak minden nap, tele van reményvel, bizalommal. Csak akkor csügged el, ha halottat visznek végig a folyosón.

Ilyenkor magára huzza a takarót s egész nap szavát sem lehet venni. — Ha hozzálép az ápolónő, könyves szemekkel pislog rá, remegő arcza halottáspátd; az ijedségtől, felelemtől. Mindenütt ürességet lát, üres, sívár a terem, üres a lelke, mintha meg-fagrott volna benne minden gondolat; nem

érzi a szívét, csak a halálfélelem érzése tölti el egész bensőjét.

Ha meghalna! Sohasem járna többé a földön, a házak mellett, a fák alatt, az emberek között.

Sohasem beszélne azokkal, akiket szeret. Egész éjszaka nem alszik. Reggel elszunnyad s dél felé, mikor fölebred, ágya mellett áll az ápolónő, kezében orvosságot és kis kanalat tart.

— Nem kell, — szól a beteg s dacosan tolja el magától az ápolónő kezét.

Pedig az orvos azt mondta az ápolónőnek, hogy azt az orvosságot mindennapon be kell vétenni a beteggel. Az orvosság erős nagyon, kissé kábult lesz tőle, de ezután könnyebben érzi majd magát.

Hiába minden beszélés, a tüdővésztes fiatalember hajthatatlan.

— Aludjunk meg, — szól az ápolónő. Ha beveszi az orvosságot, kieszközők a doktor urtól egy virginia-t.

Lesoványodott, fakó arcza föderül a betegnek, szemében megcsillan a remény sugara.

— Igazán? Egy virginia-t? Akkor jobban is leszek már; a jövő héten utazom. Adja ide az orvosságot. De várjon. Esküdjek az Istenre hogy nem csal meg.

Nem szabad habozni, remegni, nehogy elárulja magát az ápolónő. Söt mosolyog, föl-tartja három ujját s megesküszik az élő Istenre, gyermekeinek boldogságára, hogy a fő-orvostól kieszközől egy virginia-t.

Most aztán akár az egész orvosságot be-venné a beteg. Másnap reggel a tüdővésztes fiatalember, a mint kiköhögte magát, első szava volt az ápolónőhöz:

— Hol a virginia?
 — Meg van! Meg van!

— Adja ide, hisz megesküdött.

— Pazt. A betegek meghalják. Odahajolt s a fölébe sugta:

— Eldugtam a virginia-t a másik szobában a fiókba.

Összekulcsolta ciontos kezét s remegő hangon kérte:

— Ugy-e, én mindig nagyon szerettem magát? Most is szeretem. Minden kívánságát teljesítem. Teljesítse az én kívánságomat is.

— Ah, nem akarja ideadni a virginia-t? Pedig megesküdött!

— A virginia-t kieszközőltem az orvostól, el van zárva fiókomba. De lás a, a füst ma még megártana annak az öreg betegnek. Várjon holnapig. Az Isten meg fogja áldani, ha ma lemond a virginia-ról.

Az ápolónő könnyeket morzsolgatótt szét ránczos arczán, a tüdővésztes fiatalember gondolkodott. Vegre halkán megszólalt.

— Nagyon, nagyon szeretnék szivarozni, de várok holnapig.

És elmúlt sok, sok nap. Az ápolónő mindennap sirva beszélte le a fiatalembert, hogy várjon holnapig.

— Holnap aztán elszívhatja a virginia-t, jobban lesz az a szegény reg ember. Egyszer már nem tudott kitérni a fiatal ember kérése elől. Esküszögőnek nevezte, aki Isten nevé hiába ajkára veszi. A babonás asszony ijedten távolgott ki. Leült az asztala melle, kihuzta a fókót s kivette belőle a virginia-t. Szakadó szívvél botorkált be a kór-terembe. Odalépett kedvencz betege ágyához, de amint egy pillantást vetett annak megme-revedett arczára, sikolta ejte ki kezéből az elszáradt, fonnyadt virginia-t.

Uriel.

részéről Kovács Lajos és Pethő István, a kormánypart részéről Váczy János és Trázy György voltak; a piacz-utczai választók a város-háza nagytermében szavaztak s bizalmi férfiak a függetlenségi és 48-as párt részéről Szőke János és Gyarmathy Lajos, a kormánypart részéről pedig Berger Henrik és Serly Ede voltak.

Miután a szavazás így decentralizálva folyt, az utczákon valami feltűnőbb mozgalom nem volt észlelhető; annál élénkebb volt az élet az egyes gyűlhelyeken, hol a pártirodák működtek. A függetlenségi és 48-as párt gyűlhelyeit már tegnap köztölték; a kormánypart főhadiszállásul a „Bika”-vendéglőt foglalta le, a pártokivüliek pedig az „Angol király”-hoz címzett vendéglőben gyűlekeztek s onnan vonultak fel a szavazásra. — A pártirodába folyton érkeztek a jelentések a leszavazott választók létszámáról, az eredményt persze mindegyik párt csak hozzávetőleg kombinálhatta, mivel — törvény értelmében — a szavazás titkos.

A petéria- czegléd- és csapó utczai választások eredményéhez a kormánypart nem fűz valami vermes reményeket, de már erősebben fejtette a küzdelmet a hatvan-utczán, reménykedik a varga-utczán s hatalmas küzdelem folyik a piacz-utczáért. Leggyorsabban megy a szavazás a czegléd-utczán, hol délután már mintegy 250-en szavaztak le. Némely utczákat kivéve a választás iránt szép érdeklődés mutatkozik.

A levelhordóknak ugyancsak meggyűlt az utóbbi napokban a bajuk. A kormánypart ugyanis saját, levélbe zárt s kitöltött szavazati listájával elaraszította az egész várost s nemcsak a kormányparti választókat, hanem a függetlenségi pártiakat is megtisztelték a listával, arra számítva, hogy pártunk nemelyik tagját, a kik e fondorlatot észre nem veszik, tevedésbe ejtik. Egyik másik elvtársunk 3-4 betöltött kormányparti szavazati lapot is kapott. Arról viszoat gondoskodtak, hogy pártunk tagjai minél később kapják meg az igazoló jegyeket és a szavazati lapokat!

A kormánypartnak minden fegyver jó a függetlenségi és 48-as párt ellen!

A „Debreczeni Ellenőr” tegnap számban megis elég naiv azt írni, hogy „Pártunk, a szabadelvű párt a kijelölésnél, mellőzve a pártérdekeket, kizárólag a város közérdeket és a város érdekében szerzett polgár-érdemeket tartotta szem előtt!” Volt alkalmunk az utóbbi napokban nyilatkoztatni, hogy a kormánypart a jelölésnél mennyiben mellőzte a pártérdekeket s mennyiben tartotta szem előtt a város érdekében szerzett polgár-érdemeket!

Közigazgatási bizottság. Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága hetén tartotta meg rendes havi ülést. Az alispáni jeleltetés szerint nov. hóban a személyi és vagyon-biztonság teljesen kielégítő volt. — Tüzet 9 jelentett be, mindenik kisebb jelentőségű. A ház állatok állapota jó, járvány sehol sem mutatkozott. Az ujonczosi elömlő-kálátok megindultak s folyamatosan vannak Beerkezett közigazgatási ügy 1100, elint. 974, hatvány 126, közigazgatási bizottsági ügy 127, elint. 78, hatvány 49. A kir. főmérnök jelentése szerint a debreczeni-férfertem-plo mi allami közut teljesen befejeztetett s jó állapotban van. A nádudvari p-ladányi és n-varad-budapesti közút föld munkája befejeztetett, előbbin 1671, utóbbin 3156 m. töltés készítettett. A debreczeni-tokaji út alapja lerakott, a kavicsolás be van fejezve. Közmunka váltás címén befolyt 13,586 frt 72 kr. — A kir. ügyész jelentése szerint a h-böszörmenyi fiók fogházban nov. végével maradt 44 férfi, 5 nő, kik kosárfonással foglalkoztak, s a munka keresmény 150 frt 79 krt tett ki. Fegyelem, egészség, elemzés kielégítő volt. — A t. főorvos jelentése szerint november hó kódos, esős volt, ezen időjárás igen jót tett a vetésekre. Ez emberi egészségi állapot a mult hóhoz viszonyítva javultnak mondható. Heveny fertőző kórok szárványosan fordultak elő. Meghalt 332 egyszem, született 431. Rendkívül haláleset történt 7. A gyógytarak és iskolák vizsgálata folyamatosan van. — A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint egyenes adó befolyt 132,612 frt 77 kr, bélyegjévedekben 5073 frt 33 kr, jogilletkekben 9879 frt 01 kr, díjjévedekben 30 frt 23 kr, dohányjévedekben 5241 frt 40 kr, határvám jévedekben 5453 frt 48 kr, fogyasztási adóban 6490 frt 39 kr, italme-rési jévedekben 8203 frt 73 1/2 kr. Adófizetési nalasztas egy esetben engedélyeztetett.

B. Cservari Ilona jutalomjátéka tegnap este folyt le színházunkban. Az utóbbi napokban gyakori beriet-szünet és bucu-előadások léven, tarsulatunk kedvelt primadonnájának jutalom-játékja nem jeient meg oly nagy számú közönség, mint a minő megjelent volna, ha bérlet-folyamatban ment volna az előadás s ha nem előztek volna azt meg az utóbbi napok színházi eseményei. — De így is szép a megtelt a nézőter s a közönség rokonszenves ovációkkal adózott a kedves primadonnának, ki a „Rip-Rip” cz. operettében mint Lisbeth egyik legjobb szerepét mutatta be. Midőn B. Cservari Ilona a színpadon megjelent, hatalmas tapsvihar fogadta, a színör-padlásról gyönyörű babér-koszorút eresztettek alá, a zenekarból pedig 4 pompás virág-bokrétát és egy csinos virág-koszorút nyújtottak fel. B. Cservari Ilonának ugy játékaról, mint énekeről a teljes elismerés hangján szólhatunk. Eleven, ügyes játéka, erős, de hajlékony és tisztán csengő hangja tapsokra ragadták a közönséget, mely az est folyamán gyakran kihívta s több dalát megismételtette. A két hegyek szellemének jelmezében gyönyörű alakot mutatott, s ki kell emelnünk, hogy igen szép volt a nélkül, hogy Pálmay-fele kosztümmel kereste volna a hatást. Jó kedvűen, elevenen játszott s szerepének az első és 3-ik felvonás közti különbségét hiven tüntette föl. A közönség ismét meggyőződött róla, hogy B. Cservari Ilonában szintársulatunk olyan primadonát nyert, ki teljes elismerésre érdemes. Tegnap lépett föl először Kiss Ferenc, az új baritonista, a czimzse-repben. Nehez helyzete volt, mivel Hadanyak ez a legjobb operette-szereserei közé tartozott. Kiss Ferenc azonban teljes diadallal esett át a próbán, mert játéka ügyes, hangja pedig szépen csengő bariton s belépő dalával azonnal tapsra ragadta a közönséget. Ugy látszik, hogy hamar megfogja nyerni a közönség szeretetét. Igen kedvesek voltak a gyermek szereplők: H a v y Rozsika és Perge Jolánka. A többi szereplők közül kiemeljük Karacsot, ki igen szépen adta elő a hollandi dalt, továbbá A n d o r i t (Derrick), H e g y e s i t (Van der Bilt), P ü s p ö k y t (fogadós) és M á t r a y J o z s e f e t (Hudson kapitány).

Felhívás. A folytonosan jelentkező elszegényedett lakos tarsak segélyezése tekintetéből jónak látta a városi tanács ez uttal is kimoadani, hogy az újvíi üdvözlétek megváltása — miként ez a közlelőbbi evében is sikerrel történt, — a városi szegény alap javára fogantossitassék, s felszolitassék a városi adózat-kész közönsége, hogy aze kepen megkímélendő öszegeket, mint könyör adományokat, a hazánkat kiharandó új evi üdvözléte váltáság czedulak kiváltása utján, az említett jete-kony czelra ajándékozza. Felhivatik ennel fogva a lakosság, hogy a kihorandó és a városi szegények javára elarusitandó 1 frtos vagy 10 kros újvíi üdvözléte váltáság czedulak nyomtatványaiból tetszés szerinti mennyiségben megtartani, és az azokért járó öszegeket a kiküldött rendőri közegeknek kézbesíteni sziveskedjék. Debreczen, 1890. december 8-án. A városi tanács.

Megyei közgyűlés. Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 16-án rendes közgyűlést tart.

Gyengeelműség nem válsai ok Ezt mondta ki legutóbb a kir. kura midőn egy budapesti kereskedőt a házasság felbontására irányított keresetével elutasított. A gyenge elműség ugyanis nem tekinthető olyan tartós és ragályos serv-nek, mely izr. vallásu felek közt létre jött házasság felbontását maga után vonhatna. Sőt elienkezőleg amennyiben a házastárs betegsége a házasság tartama alatt keletkezett, a másik házastársnak kötelessége őt minden kitelhető módon ápolni és gyógyulását elősegíteni.

Megvert rendőrök. Balla István 19 számu és Kozma Sándor 31 számu rendőrök figyelmeztettek a mult ejjel a keses-utczán járó betlehemeseket, hogy ne osztozzanak az öszeszedett penzen olyan nagy feunszóval. A betlehemesek azonban nem hallgattak a szep szóra, sőt még ok haragudtak meg a rendre-utasításert, majd közrekaptak a rendőröket s véresre verték őket. Kozma fején súlyosan megsérült. A vizgálatot a III. ker. kapitány-ság megindította.

Legujabb szer a tüdővész ellen. A „Pol. Corr.” Petervárról arról értesül, hogy Dr. Uspensky az ottani közegészségi egyiet ülésen tartott felolvasásaban egy új szerről értekezett, melylyel allitól a legjobb sikereket erte el a tuberkulózis gyogyításaban. Ez a szer a Brown, Squard-fele folyadék, melyről korábban mint megijító szerről nagyon sokat beszelték. Ez a szer hatalmas izgató és Uspensky nem csaldott, midő a tüdővész ellen próbálta alkalmazni; a tüdővészesek testsujva a be-fecskeades után jelentékenyen gyarapodott, a lázas hőmérséklet megfelelően csokkent s a kimerült életerő ismét visszatért. Ezek a je-lenségek arra vezethetők vissza, hogy e hatalmas izgató szer az emberi szervezet ellenálló képességet annyira fokozta, hogy a pusztító korszagon erőt vehetett. Brown Squard szere a kutyák ivar mirigyéből készül, s allitól a legkimerültebb szervezetre is a csodavai hatá-ras ifjító hatással bir. Midőn Brown Squard először hozta nyilvánosságra e szert, az orvosok csaknem kivétel nélkül örültsegek deklarálták a dolgot. Azóta több orvos saját tapasztalásából is meggyőződött, hogy e szerrrel csakugyan jelentékeny sikereket lehet elérni.

Születések és halálozások statisztikája. December első hetében városunkban született: reform. törv. fiu 12, leány 8, törvénytelen fiu 1, leány 3. Rom. kath. törv. fiu 1, leány 2; törvénytelen fiu 2, leány 3. Izraelita törv. fiu 0; törvénytelen leány 3. Agost. hitv. egy sem született. — Meghaltak: Kis József ref. 3 ev tüdőgümökör, Kis József ref. 62 ev tüdőlob, Pozsoyi Mihály ref. 43

év önakasztás, Nagy Mária ref. 4 ev. gyik, Kis Róza 4 hó ref. göröcsök, Posta József 6 ev ret. torokgyik, Schönflüg Nándor 1 ev r. kath. tüdőlob, Pal Mária 1 hó gör. kath. tüdőlob, özv. Kacsari Lajos 74 év ref. agg-kör, Kovács József 1 ev ref. agylob, Bene János két hó ref. göröcsök, Vilmányi István 7 hó ref. göröcsök, Csórian? ikerfiuk halva szül. Cserbész? halva szül. Nagy István 40 ev ref. öngyilkosság, Mezei Sándor 66 év ref. tüdőlob, Szekeres György 2 év ref. veselob, Major András 2 év és 6 hó ref. tüdőhurut, Vezendi? 2 hó göröcsök, Arany Mária 3 hó ref. torokgyik, Nagy József ev ref. szervi szivbaj, Kerkes Borbála 6 hét ref. göröcsök, Elek Mária 1 év ref. tüdőlob, Szathmári Andráse 35 év ref. tüdőgümökör, Kis János 67 év ref. veselob, Bagossi? halvaszül, Mező Mátyásné 58 év r. kath. szervi szivbaj, Busi Mária 5 hó ref. tüdőgümökör, Szalkai Erzebet 1 év 4 hó ref. tüdőhurut.

Husarak megállapitva s bejelentve 1890. decz. 10-tól 13-ig. — 30 kr Rác Györgynél morgó-utca 587 sz. a., Kovács Jánosnál csapó-u. 374. sz. a. — 32 kr Rác Györgynél czegléd-utca 2599. sz. a., árok-utca 687. sz. a. — 36 kr Rác Györgynél csapó-u. 387. sz. a., a mézáros tarsaságul mester u. 3655., csapó u. 240. és 376. könyök u. 574. sz. a., kut-u. 2323. sz. a. — 40 kr Kovács Jánosnál hentes szekben, csapó 327. és a mézáros tarsaság 18 szekiben. — 42 kr Ungvári Andrásnál czegléd-u. 55., dedó u. 125. és piacz-u. 1. sz. a. szekben, — 44 kr. a három izraelita mézárszekben a piaczon. — Jegyzet: Ungvári András három szekibe 1 kiló hus nyomaték nélkül 8 krral drágább.

Piaczi árak Az 1890 december hó 9-én megtartott hetivásárról. 1 Mm Buza 7.50—7.40—7.30 1 „ Kétszeres 7.00—6.90—6.80 1 „ Rozs 6.50—6.40—6.30 1 Mm Arpa 6.80—6.70—6.60 1 „ Zab 7.00—6.90—6.80 1 „ Tengeri uj 6.30—6.20—6.10 1 „ Köles 6.20—6.10—6.00 1 Zsák Burgonya 1.50 100 hg Szalonna 43.00—42.00 41.00 100 hg Háj 48.00—47.00 46.00

Közönség köréből*) Czópi a közjegyzői kamarában. T. Szerkesztő Ur! Egyes-bajos ember vagyok, sok dolgom akad meg a vidéki kir. közjegyző urakkal is. Minthogy a kir. közjegyzőknek helyetteseik is szottak lenni, kik ugyanoly jogkörrel intézkedhetnek, mint a közjegyzők: érdekem er áll tudnom, hogy egy vidéki közjegyző ur segédje fel van-jogosítva helyettesi minőségben eljárni, főnöke akadályoztatása esetén? E ve-gett legczelszerűbbnek találtam személyesen a debreczeni közjegyzői kamara elnökehez (mert van am ilyen ilyen is) fordulni. Ott azonban egyszerű szóbeli kérdésemre azt a választ nyertem, hogy adjak be bélyeges kérvényt s akkor végzésileg értesítve leszek kérdésém tárgyaban.

Sobasem hittem, hogy a közjegyzők és helyetteseik jegyzéke ily rémséges hivatalos titok legyen, a miről csakis írásbeli kérvényre hozandó végzés által lehet lerántani a titokteljes homály sűrű fátyolát. Magam is ügyvedelőit vagyok, be is vagyok a kamaránál jegyezve; de ott annyira nem csinálnak titkot belőlem, hogy még nyomtatott jegyzékben is kiadják a nevemet minden eszendőben.

Ezen rovat alatt a közérdeklő felszólalásoka di-mjentesen közöljük, de a felelőség a beküldőt illeti szerk.

Már „cs...” üdvözl. a hány ház, annyi szokás. debreczeni közjegyzői kamara... segehez. Ez ugyan bélyegköltéssel s idővesztéssel jár, de már csak megvárom a végzésre. De mit fogok tenni, ha kérdésemmel végzésileg elutasítanak? Benedek János.

Debr. Színház.

Holnap, csütörtökön 1890 december 11-én, páratlan éretben: Taufferné Szentesy Vilma felléptével.

A betyár kendője Népszimni 4 felvonásban.

Vasutimenetrend. (Okt. 1 től.) Debreczemből indul: B.-pest—N.-Várad felé (gyv.) d. e. 8 ó. 27 p. d. u. 1 ó. 5 p. „ „ (csak N.-Várad felé) 3 ó. 35 p. „ „ este 10 ó. — p. Szatmár felé d. u. 3 ó. 30 p. „ „ (gyors v.) este 8 ó. 04 p. „ „ ejjel 2 ó. 50 p. Kassa felé d. e. 6 ó. 31 p. „ „ este 7 ó. 40 p. „ „ (m. á. v. indóh. d. u. 3 ó. 22 p. Nánásfelé: („ reggel 5 ó. 28 p. (vásártérrel d. u. 3 ó. 38 p. (reggel 5 ó. 44 p.

Debreczenbe érkezik: Budapest—N.-Váradról erk. ejjel 2 óra 35 p. „ (csak N.-Várad felől) reggel 7 ó. 34 p. d. u. 3 ó. 07 p. „ „ (gyorsv.) este 7 ó. 19 p. Szatmárról reggel 8 ó. 15 p. delben 12 ó. 21 p. „ „ este 9 ó. 35 p. Kassáról reggel 8 ó. 06 p. „ „ este 9 ó. 11 p. (m. á. v. indóh. reggel 8 ó. 01 p. („ este 6 ó. 05 p. Nánásról: (vásártér reggel 7 ó. 53 p. (este 5 ó. 56 p. Budapestről Debreczenbe indul: reggel 7 ó. 35 p. d. u. (gyorsv.) 2 ó. este (gyorsv.) 9 ó. 25 p.

Főszerkesztő: Szinyay Gyula. Felelős szerkesztő: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. Kiadó: Kutasi Imre.

KARÁCSONYI és ÚJÉVI ajándéktárgyak legnagyobb választékban és legolcsóbb árban, ugyszintén GYERMEKJÁTÉKOK egyenként, vagy csoportban és nagyban eladásra kaphatók Baum Miksánál. Főraktára az összes hazai gyermekjáték-gyáraknak.

SZABÓ LAJOS FIAI Debreczen, Rózsater. Letározás alkalmából december 1-től kezdve az összes raktárunkon levő női ruhaszöveteket (finom fekete divatkelmeket is), szines mosóveleket, téli nagy és kis kendőket, berlini harasz és főre való caschmir kendőket tetemesen leszállított árakon árásítjuk el.

